

fort. Rangez dans l'ordre chronologique les 7 présidents : Georges Pompidou, Jacques Chirac, François Hollande, François Mitterrand, Nicolas Sarkozy, Charles de Gaulle, Valéry Giscard d'Estaing.

Réponses:

2. De la vie politique. 3. Une allusion aux portraits officiels des présidents de France. Ces photos sont prises, pour la plupart, en intérieur de la bibliothèque du Palais de l'Élysée. Cela donne aux présidents une image des hommes lettrés et érudits. Parue en 2012, en pleine campagne électorale, cette publicité s'en inspire. Le choix de la volaille est associé aux élections du président de la République. 4. Charles de Gaulle, Georges Pompidou, Valéry Giscard d'Estaing, François Mitterrand, Jacques Chirac, Nicolas Sarkozy, François Hollande.

Підбиваючи підсумки, зазначимо таке:

1. Символ – центральне поняття у багатьох гуманітарних дисциплінах. Наведене визначення символу, яке дав Ю. М. Лотман, фіксує суттєві риси цього явища, цінні в контексті статті, оскільки вони характеризують його як явище інтертекстуальне: збереження ним певного обсягу інформації, здатність до ретрансляції культурного досвіду, мобільність, легка інтеграція в нове семіотичне оточення.

2. Інтертекстуальність – взаємодія між текстами, що належать до одного мовно-культурного простору, формами виявлення якої виступають різного роду готові елементи. Поняття інтертекстуальності дозволяє зрозуміти зв'язок РТ з культурним середовищем, його автономну причетність до культури. Символ є одним із засобів такого зв'язку і, відповідно, потужним проявом інтертекстуальності. Рекламні повідомлення, побудовані з використанням символів, завжди містять фрагменти завуальованого смислу, до яких символи відсилають метафорично або метонімічно.

3. Ідентифікація символу, актуалізація необхідних для його розуміння фонових знань, реконструкція повного смислу РТ його прямим адресатом – цей логічний ланцюг в умовах міжкультурної комунікації поступається місцем проблемній ситуації, в якій опиняється реципієнт через брак фонових знань. Використовуючи РТ як автентичний навчальний матеріал на уроках іноземної мови, вчитель цілеспрямовано створює в учнів проблемну ситуацію. Вихід із неї відбувається у процесі виконання вправ і завдань до РТ. Цей досвід сприйняття і використання учнями соціокультурної інформації становить їх СКК.

Використана література:

1. Лотман Ю. М. Символ в системе культуры / Ю. М. Лотман // Юрий Михайлович Лотман. Статьи по семиотике культуры и искусства. – СПб. : Академический проект, 2002. – С. 212-220.
2. Фурманова В. П. Межкультурная коммуникация и культурно-языковая прагматика в теории и практике преподавания иностранных языков : автореф. дис. ... доктора пед. наук: 13.00.02 / Валентина Павловна Фурманова. – М., 1994. – 58 с.

Аннотация

Статья посвящена работе с рекламными текстами символического характера как одному из путей формирования социокультурной компетенции. Символ рассматривается как средство интертекстуальности, которое интегрирует человека в культуру. Приводится практический материал.

Annotation

The article is devoted to the idea of work with advertising texts of a symbolic nature, as one of the ways to build sociocultural competence. Symbol is studied as means of intertextuality, which integrates human into culture. Some practical material is provided.

УДК 378.7:18:37.01

Смікал В. О.

РОЗВИТОК МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

На сучасному етапі стрімкої глобалізації суспільства і розвитку сучасних технологій особливо гостро відчувається потреба в підвищенні ролі гуманітарної освіти. У спрямуванні її на розкриття духовного потенціалу людини та її самореалізацію. Нова парадигма освіти передбачає не лише набуття певного обсягу знань і вмінь в галузі мистецтва, а й використання їх у своїй творчій діяльності. Для певного врешення творчих завдань необхідним є використання творчих здобутків митців минулого. Педагогіка передбачає використання цінностей, які сьогодні є надбанням загальнолюдської культури.

Особливої уваги заслуговує педагогічний досвід одного з найстаріших навчальних закладів України – Києво-Могилянської академії, яка майже 200 років виконувала роль освітнього, наукового й мистецького центру, осередку духовності українського народу.

Києво-Могилянська академія стала насамперед найдемократичнішим закладом освіти. В ній навчалися представники всіх верств населення – шляхти, міщан, козацтва, духовенства, бідняцтва, а їхніми викладачами і наставниками стали українські гетьмани, духовенство, вчені. Молодь приїздила сюди з різних куточків України, Росії, Білорусії, Молдавії, Греції та інших місць. Академія давала високий

рівень освітньої і наукової підготовки слухачів. Випускники Академії поповнювали ряди освічених людей на Запорозькій Січі. Обсяг наук, структура їх викладання й зміст відповідали найкращим європейським зразкам, таким як відомі європейські вищі школи у Вільні, Кембріджі, Кракові, Познані та ін. Навчання в Академії ґрунтувалося на вивченні курсу так званих “семи вільних наук”. Студенти вивчали мови (слов'яно-руська літературна, церковно-слов'янська, польська, грецька, латинська, староєврейська, німецька та французька), історію, географію, математику, астрономію, філософію (піїтика, риторика і катехізис), богослов'я, а також музику.

Кожний випускник мусив підтвердити рівень своєї гуманітарної освіти написанням віршованого літературного твору й музичного супроводу до нього у восьмиголосному викладенні. Ці вимоги до художньої діяльності учнів Академії, рівень викладання мистецтва, свідчить про високу роль, що приділялася впливу художніх предметів на особистість студентів.

Так, наприклад, у класі поезики студентів знайомили з загальними правилами віршування, різноманітними видами і жанрами творів класичного і середньовічного стилів. Риторика, що вважалася царицею мистецтв, визначалася як предмет, що розвиває уміння правильно виражати думки, добре говорити, складати листи і промови.

Слід зазначити, що Києво-Могилянська академія видвинула із числа своїх вихованців ряд авторів, поетична школа яких мала велике значення для всієї літератури тієї епохи. Це Л. Баранович, І. Галятовський, Л. Гірка, Я. Максимович, І. Некрашевич, С. Полоцький, Ф. Прокопович, С. Яворський і, звичайно, Г. Сковорода, якому належить особливе місце в ряді видатних діячів культури й освіти України.

Не менш вагомий внесок зробила Академія і у розвитку образотворчого мистецтва України. Практично для всіх її вихованців був обов'язковим курс мистецтва малювання. Викладачами малювання були такі відомі художники, як І. Фальковський, І. Петрусевич та ін. Курс мистецтва малювання зіграв велику роль у розвитку власної академічної школи образотворчого мистецтва. Уявлення про неї дають прикрашені малюнками конспекти учнів, курси лекцій викладачів, а також гравюри-панегірики і тези диспутів, оформлені студентами академії, відомими в подальшому граверами І. Щирським, Д. Галяховським і особливо Г. Левицьким, роботи якого відрізнялися неперевершеною художньою і технічною досконалістю.

Однак серед усіх видів мистецтва найбільш значна роль в Академії приділялася викладанню музики.

Викладання музики розпочиналось із нижчих класів, і здійснювалось протягом усього періоду навчання. Це вказує на те значення, яке приділяла Академія музиці у формуванні емоційно-інтелектуальної сутності людини, у розвитку її духовності й світоглядних позицій. Музика вивчалась в єдиному комплексі з філософськими, гуманітарними, точними, природознавчими науками і була неодмінним компонентом цілеспрямованого педагогічного впливу на становлення особистості [3, 12].

З відкриттям і утвердженням Київської академії до вступу до неї прагнула музично обдарована молодь, що представляла найрізноманітніші нації й народності. Приплив співацької молоді до Києва створив широкі можливості для організації хору. Творче поєднання в межах одного навчального закладу фари (нижчого духовного класу), з одного боку, та вищих філософських класів, з другого, дозволяло організаторам хору залучати учнів колегиї (а згодом Академії), голоси яких відповідали всьому діапазону виконавських партій (дисканти і альти – з нижчих класів, а тенори й баси – з вищих).

Колегіатський хор за умовами свого створення, за складом партій (дискант, альт, тенор, бас), за якістю фахового виконання та характером репертуару (відсутність консервативного тиску традицій стала підставою потужного поступального руху в створенні та удосконаленні нових форм культової музики – так званого київського розспіву та партесного співу) став найвизначнішим хором у Києві. До хорового репертуару входили музичні твори тогочасних талановитих композиторів – київських та львівських: Лаконка, Чернушчина, Колядчина, Гавалевича, Бешовського, Шаваровського, Пекалицького, Яжевського, Мазурека, Пикулицького, Календи та Загвойського.

При Академії існував також оркестр. Гри на оркестрових інструментах студенти навчалися на дозвіллі. За свідченнями сучасників академічний оркестр був найкращим у всьому Києві й нарівні з академічними хорами залучався до участі в урочистих концертах і привертав увагу численної публіки.

Хор та оркестр академістів супроводжували високі прийоми та урочисті події. На особливу увагу заслуговує участь студентів у відкритих концертах, які відбувалися під час публічних іспитів, диспутів, рекреацій (традиційні щорічні травневі триденні студентські свята, що відмічались на території мальовничих околиць Києва – Шулявці, біля Кирилівського монастиря або недалеко від урочища Глубочиця). Саме вони свідчать про те значення, яке надавалося музиці в процесі навчання й організації дозвілля студентської молоді. В студентських святах-рекреаціях брали участь учні й студенти, вчителі й професори, префект, ректор і митрополит, на них були присутні вікарій, губернатор і міська публіка. За задалегідь підготовленою програмою грав оркестр, іноді відбувалися аматорські спектаклі (комедії або драми).

За твердженням історичних джерел саме в Києво-Могилянській академії виник Вертеп – український мініатюрний ляльковий театр, вистави якого супроводжувались хоровим співом (колядки, канти), а також музичним інструментальним номером (танок пастухів – козачок “Дудочка”). На нижньому ярусі мініатюрної сцени відтворювалися світські комедійні інтермедії за сюжетами, створеними студентами розмовною мовою із залученням дотепних висловів, притч, приказок з народного фольклору в супроводі

народних жартівливих пісень, виконуваних хором та невеличким музичним ансамблем (скрипка, бубен, цимбали, сопілка тощо).

Києво-Могилянська академія мала пряме відношення до виникнення такого інституту як "мандрівні дяки". Культурно-просвітницька діяльність академістів продовжувалась і під час літніх мандрівок. Саме їх почали називати мандрівними дяками. Для того, щоб забезпечити себе матеріально вони створювали невеличкі хори, інструментальні ансамблі й мандрували з ними в період канікул найближчими селами. Ці так звані "епетиції" значно збагачували репертуар студентів, оскільки, крім духовної музики, вони співали й народних пісень, широко використовували національні обряди і звичаї, розспівували власні вірші й канти. Не випадково історики вважають вихованців Академії "першими фольклористами", які відігравали значну роль у поширенні музичної культури серед населення.

Значення діяльності Академії полягає і в тому, що музична діяльність спрямовувалась не лише на загальний духовний розвиток вихованців, але й на формування в них певних педагогічно-просвітницьких умінь. Поза Академією вони брали участь у парафіяльних хорах, часто самі керували ними. Частина незаможних студентів, влаштованих братством до парафіяльних шкіл, за "стіл і квартиру" навчали дітей прихожан музичної грамоти, гри на музичних інструментах, співові з нот.

Найкращі випускники Київської колегії запрошувалися на викладацьку роботу в ній, а також направлялися до заснованих П. Могилою так званих учительських колегій, що діяли під патронатом Київської колегії (у Кременці, Вінниці, Гощі, Більську). Таким чином, Колегія стала базовим закладом у галузі підготовки педагогічних кадрів для парафіяльних шкіл початкового навчання.

Мистецька освіта постійно виступала невід'ємною складовою загального розвитку особистості. Зміст освіти характеризувався тенденцією інтеграції знань, гуманітарного й естетичного напрямку, поширення її на галузь природничо-наукових знань. З огляду на це, оновлення змісту, форм і методів освіти й виховання на сучасному етапі шляхом запровадження мистецтва в навчально-виховний процес кожного навчального закладу сприятиме становленню духовної культури особистості, створить сприятливі умови для самореалізації його сутнісних сил у різних видах творчої діяльності.

Використана література:

1. *Козицький П. О.* Спів і музика в Київській Академії за 200 років її існування. – К., 1971. – 126 с.
2. *Попович М. В.* Нарис історії культури України. – К. : АртЕк, 1999. – 728 с.
3. *Рудницька О. П.* Музика і культура особистості: проблеми сучасної педагогічної освіти : навч. посібник. – К. : ІЗМН, 1998. – 248 с.
4. *Шамаєва К. І.* Музична освіта в Україні у першій пол. XIX ст. – К., 1996. – 135 с.

Аннотація

В статтє проанализировано процесс эволюции системы художественного образования, что дало возможность выявить актуальные для нашего времени тенденции и принципы организации художественного образования в Украине.

Annotation

Leading tendencies and organizational principles of musical educational in contemporary educational institutes of different accreditation level in Ukraine are being considered.